

**Другое
чытанне для
дзяцей
беларусаў**

В.Ч. Хвайніцкая

Якуб Колас

(1882–1956)

-метадыст і дыдакт, адзін
з класікаў і заснавальнікаў
новай беларускай
літаратуры і сучаснай
беларускай літаратурнай
МОВЫ

«Другое чытанне для дзяцей беларусаў»

-чытанка для вучняў

**2 класа, выдадзеная ў Пецярбургу
выдавецкай суполкай «Загляне
сонцэ і ў наша ваконцэ» разам з
віленскім таварыствам «Наша хата»
ў канцы 1909 – пачатку 1910 г.**

«Другое чытанне для дзяцей беларусаў»

складаецца з сямі раздзелаў:

- 1 раздзел – «Вясна»
- 2 раздзел – «Лета»
- 3 раздзел – «Восень»
- 4 раздзел – «Зіма»
- 5 раздзел – «Родныя вобразы»
- 6 раздзел – «Вершы і байкі»
- 7 раздзел – «Казкі»

Чытанка складаецца з:

- уласных твораў Якуба Коласа;
- апрацаваных фальклорных твораў;
- вершаў Цёткі «**Наш палетак**» (пад псеўданімам М. Крапіўка) і «**Зязюлька**» (пад псеўданімам Тітоў).

Галоўныя мастацкія сродкі «Другога чытання...»

- лірызм;
- алегорыя;
- адухаўленне прыроды
і навакольнага свету.

Метадычная задача Я. Коласа

- намаляваць
запамінальныя карціны
прыроды;
- падаць матэрыял цікава і
займальна.

Адукацыйныя задачы:

- азнаямленне з разнастайнасцю акаляючага свету (тэксты змяшчаюць веды, якія імкнуўся перадаць дзецям аўтар: «Прылёт птушак», «Адлёт птушак», «Якую карысць прыносяць нам птушкі», «Мурашкі і іх будова» і інш.);
- засваенне багаццяў роднай мовы (экспрэсія фанетыкі, лексікі, марфалогіі і сінтаксісу спрыяе выражэнню нацыянальна-культурнай арыентацыі тэксту)

Выхаваўчыя задачы:

- выхаванне ў чытачоў любові да роднага краю, прыроды, чалавека;
- садзейнічанне абуджэнню ў дзяцей пачуцця нацыянальнай годнасці.

Вершы чытанкі

адрознівае:

- элегічны настрой;
- мінорная танальнасць, задуменнасць, журба.

Прозу чытанкі:

адрознівае:

- жыццясцвярджальнасць;
- аптымістычнасць (аўтар паказвае, што ёсць не толькі цяжкая праца, але і радасці святаў).

«Другое чытане...»

як падручнік:

- адпавядае патрабаванням дзіцячага ўзросту;
- разнастайна адлюстроўвае жыццё;
- адрозніваецца паслядоўнасцю пабудовы, адзінствам стылю, мастацкасцю мовы.

Літаратура:

- 1. Беларуская дзіцячая літаратура : вучэб. дапам. / А. М. Макарэвіч і інш. ; пад агул. рэд. А. М. Макарэвіч, М. Б. Яфімавай. – Мінск : Выш. шк., 2008. – С. 24–39.**

Крыніцы анімацыі

Пчела

http://img1.liveinternet.ru/images/attach/c/10/111/686/111686861_Babochki_i_drugie_nasekomuye_Kartinki_dlya_dekupazha_32.jpg

Полянка

<http://www.playcast.ru/uploads/2014/06/01/8788061.jpg>